

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118359083
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6118359083.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu: Ing. L. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v A., R. I. č. XXXX/X, proti žalovanému: X. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v B. J., č. XX, zastúpenému JUDr. Štefanom Mesárošom, advokátom so sídlom v Nitre, Štefánikova č. 84, o zaplatenie 8.810,- € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 13C/84/2018-88 zo dňa 03.10.2019, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8.810,- € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.250,- € od 01.09.2017 do 31.10.2017, spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.560,- € od 01.03.2017 do 30.04.2017, a to v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (prvý výrok) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým vyšší súdny úradník rozhodne o ich výške (druhý výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vyhovie žalobe žalobcu odôvodnil tým, že „mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že strany sporu uzatvorili dve zmluvy o pôžičke a to dňa 12.10.2016, ktorej predmetom bola pôžička v sume 4.560,- € a zmluvu o pôžičke zo dňa 17.02.2017, ktorej predmetom bola finančná suma 5.250,- €; v konaní bolo preukázané, že doba splatnosti zmluvy o pôžičke zo dňa 12.10.2016 bola dňa 20.02.2017 a túto v celosti žalovaný aj prevzal; tak isto v konaní mal súd za preukázané, že predmetom zmluvy o pôžičke zo dňa 17.02.2017 bola suma 5.250,- € s tým, že doba splatnosti takejto pôžičky bol deň 31.08.2017; v konaní zostalo v postavení len tvrdenia žalovaného o tom, že táto pôžička zo dňa 17.02.2017 mala byť poskytnutá v inej výške ako v sume tak, ako vyplýva z písomného znenia zmluvy o pôžičke a táto mala byť len vo výške 3.000,- €; súd mal ďalej za preukázané, že z uvedenej pôžičky uhradil žalovaný sumu 1.000,- € dňa 02.01.2018; zvyšnú časť v rozsahu 8.810,- € neuhradil; súd vo veci nenariadil žiadne ďalšie dokazovanie, keďže strany sporu ďalšie dôkazy vo veci nenavrhlí okrem dôkazu, ktorý navrhoval žalovaný a to výsluch osoby, ktorá mala byť svedkom pri vrátení peňazí z prvej poskytnutej pôžičky; v tejto súvislosti súd poukazuje na ustanovenie § 197 C.s.p. o tom, že pokiaľ strana navrhuje výsluch svedka, zabezpečí jeho prítomnosť na pojednávaní, o tejto skutočnosti upovedomí súd a taktiež aj protistranu; tento zákonný postup v konaní dodržaný nebol, okrem iného sa žalobca vyjadril, že takúto osobu nepozná, nemohla byť preto prítomná pri vrátení finančných prostriedkov; žiadne ďalšie bližšie tvrdenia žalovaný k týmto okolnostiam netvrdil a ani nepreukazoval; z uvedeného dôvodu preto súd považoval žalobný návrh žalobcu za dôvodný,

ktorému vyhovel v celom rozsahu, pretože tvrdenia žalovaného, ktoré by spochybňovali oprávnenosť nároku žalobcu zostali len v pozícii tvrdení a v konaní preukázané neboli“; na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel.

1.3 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 657 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a plne úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému plnú náhradu trov konania.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 16.10.2019 (č.l. 96-97 spisu); rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu; vyjadril názor, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.), na základe vykonaných dôkazov dospel súd prvej inštancie k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). V odvolaní uviedol, že „súd prvej inštancie rozhodol vo veci na základe predložených zmlúv o pôžičke a výsluchu účastníkov; podľa môjho názoru však dospel jednak k nesprávnym skutkovým zisteniam, jednak nevykonal navrhnutý dôkaz, ktorý mohol mať podľa môjho názoru zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci samej, vyššie a nepripustil žiadne iné prostriedky procesnej obrany“; ďalej argumentoval, že medzi ním a žalobcom „bola dňa 12.10.2016 uzatvorená zmluva o pôžičke; podľa bodu II. tejto zmluvy bola predmetom pôžičky suma 4.560,- €; podľa bodu III. prevzatie tejto pôžičky v hotovosti, čo zdôrazňujem, sa malo zrealizovať dňom podpisu zmluvy; podľa bodu IV. sa táto pôžička mala vrátiť a bola teda splatná dňa 20.02.2017; k vráteniu pôžičky podľa bodu V. malo dôjsť v plnej výške v hotovosti na adrese B. J. XX, teda na adrese môjho trvalého pobytu; tak ako som to uvádzal aj v písomnom vyhotovení odporu, žalobca mi neposkytol pôžičku v sume 4.560,- € v hotovosti pri podpise zmluvy, čo v podstate i sám potvrdil vo svojom vyjadrení k odporu, ale poslal mi na účet a to dňa 13.10.2016, čo vyplýva z potvrdenia o zrealizovaní transakcie z A. a.s., sumu 3.000,- €; o tom, že mi mal v hotovosti odovzdať čiastku 1.560,- €, čo žalobca tvrdí, neexistuje žiadny doklad; suma 1.560,- € mala predstavovať dohodnutý úrok za poskytnutie pôžičky, preto sa táto suma písala v celosti do zmluvy o pôžičke; súd prvej inštancie sa touto skutočnosťou vôbec nezaoberal a nevysporiadal; žalobca tvrdil a tvrdí, že som mu túto pôžičku nikdy nevrátil; toto však nie je pravda; ja som mu tieto peňažné prostriedky vrátil spolu s dohodnutým úrokom dňa 17.02.2017, teda 3 dni pred uplynutím splatnosti prvej zmluvy o pôžičke; je nelogické, že ak by nebola vrátená a splatená prvá pôžička, poskytoval by žalobca ďalšiu pôžičku s neistotou jej vrátenia, ak by tomu tak bolo pri prvej pôžičke; k uzatvoreniu druhej zmluvy o pôžičke medzi mnou a žalobcom zo dňa 17.02.2017 došlo práve i z dôvodu, že som žalobcovi prvú pôžičku vrátil a mal mať teda istotu, že mu vrátim i druhú poskytnutú pôžičku; keď som vracal žalobcovi sumu 4.560,- €, dohodli sme sa na tom, že mi z tejto sumy poskytne ďalšiu pôžičku v sume 3.000,- €; táto skutočnosť je potvrdená i tým, že v zmluve o pôžičke je pôvodne uvedená suma 3.000,- €, ktorá je prečiarknutá a až nad ňou je dopísaná suma 5.250,- €, pričom suma nad 3.000,- € mala predstavovať úrok za túto druhú poskytnutú pôžičku; súd prvej inštancie sa s týmito skutočnosťami v rámci svojho rozhodovania vôbec nevysporiadal; ja som už v odpore proti platobnému rozkazu uviedol, že prítomný pri vrátení peňazí bol p. T. M.; bohužiaľ jeho účasť na pojednávaní sa mi nepodarilo zabezpečiť; na pojednávaní môj právny zástupca uviedol aj adresu, z ktorej je možno svedka predvolať; výsluch tohto svedka má a mal zásadný význam pre rozhodnutie vo veci samej“; na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2 Žalobca vo vyjadrení zo dňa 09.12.2019 (č.l. 110-112 spisu) k odvolaniu žalovaného uviedol, že „v odvolaní žalovaný opäť zavádza a tvrdí, že som mu neposkytol pôžičku v sume 4.560,- €; opäť zdôrazňujem, tak ako v predošlom vyjadrení, že sumu 1.560,- € som žalovanému dal v hotovosti do jeho vlastných rúk a zvyšných 3.000,- € som mu poslal na účet; súd disponuje výpisom môjho účtu, kde som žalovanému dňa 12.10.2016 poslal na jeho účet sumu 3.000,- €; kvôli tomuto sme spolu so žalovaným spísali aj zmluvu o pôžičke a taktiež mi žalovaný podpísal bez nátlaku aj výdavkový pokladničný doklad; na zmluve a aj na pokladničnom doklade je celá dlžná čiastka 4.560,- €; odovzdanie peňazí sa uskutočnilo v S. na autobusovej stanici C.; žalovaný mi do dnešného dňa z tejto dlžnej sumy vrátil iba 1.000,- €; ak by mi žalovaný vrátil aj zvyšných 3.560,- € tak, ako vo svojom vyjadrení tvrdí, určite by sme o tom spísali dokument, ktorý by to potvrdzoval; neexistuje žiadny dôkaz o vrátení

zvyšných 3.560 €, ide o čistú špekuláciu zo strany žalovaného, ktorý sa chce takto vyhnúť splateniu peňazí; dňa 17.02.2017 som žalovanému druhý krát požičal peniaze, išlo o sumu 5.250,- €; bolo to z dôvodu, že žalovaný potreboval ďalšie finančné prostriedky a argumentoval mi tým, že ak mu tieto peniaze požičiam, tak mi vráti aj predošlú dlžnú čiastku 3.560,- € naraz a aj niečo navyše; nemal som mu prečo nedôverovať, pretože sme sa dobre poznali, keďže sme boli kamaráti a spolužiaci 5 rokov na vysokej škole; preto som dal žalovanému v hotovosti sumu 5.250,- € s tým, že mi ich vráti do 31.08.2017; ešte pred požičaním peňazí som žalovanému vravel, že ak mu mám požičať ďalšie peniaze, nech so mnou spíše ďalšiu zmluvu o pôžičke, aby som mal dôkaz, že peniaze som mu naozaj dal a aby som bol takto chránený; žalovanému to nerobilo problém, novú zmluvu mal už prichystanú a stačilo ju len vyplniť; ako som už predtým spomínal, žalovaný sa pri jej vyplňovaní pomýlil a namiesto sumy 5.250,- € napísal 3.000,- €; upozornil som ho na to a preto žalovaný sám preškrtol sumu 3.000,- € a nad ňu napísal novú sumu 5.250,- €; ďalej žalovaný na zmluvu napísal slovom už správnu sumu 5.250,- €; žalovaný podpísal túto novú zmluvu dňa 17.02.2017 bez nátlaku a bola to jeho slobodná voľba; do dnešného dňa mi žalovaný zo sumy 5.250,- € nevrátil ani jedno euro a vo svojom vyjadrení klame, že bola pri vrátení peňazí prítomná osoba T. M.; neexistuje žiadny dôkaz o vrátení sumy 5.250,- €, ide o čistú špekuláciu zo strany žalovaného, ktorý sa chce takto vyhnúť splateniu peňazí; stojím si za svojim predošlým vyjadrením, že osobu T. M. som nikdy nevidel, nikdy som sa s ním nerozprával a nikdy som o ňom ani nepočul; ešte raz podotýkam, že ide o čisté klamstvo zo strany žalovaného“; na základe skutočnosti, že súd prvej inštancie úplne zistil skutkový stav a na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil, navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že ak bude na pojednávanie predvolaný svedok navrhnutý žalovaným, navrhuje, aby „bol taktiež predvolaný svedok zo strany žalobcu, ktorým je Y. Q. M., trvalým bydliskom N. XX, XXX XX A.“.

2.3 Žalovaný v replike zo dňa 15.01.2020 (č.l. 117 spisu) prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že v plnom rozsahu zotrúva na skutočnostiach uvedených v odvolaní; ďalej uviedol, že „vo vzťahu k prvej pôžičke som od žalobcu reálne obdržal sumu 3.000,- €, ktorú mi žalobca poskytol prevodom, čo potvrdzuje potvrdenie o zrealizovaní transakcie z A., a.s.; žiadnych 1.560,- € mi žalobca v hotovosti do mojich rúk neodovzdal; až po vrátení tejto prvej pôžičky, čo bolo v deň poskytnutia druhej pôžičky, mi žalobca poskytol ďalšiu pôžičku; tak ako som to už uvádzal vo svojom odvolaní, je predsa nelogické, aby niekto poskytoval ďalšiu pôžičku bez toho, že by mal vysporiadanú prvú pôžičku; prítomný pri vrátení peňazí bol p. T. M., ktorého som navrhol v rámci dokazovania vypočuť; žalobca navrhuje vypočuť a predvolať svedka Y. Q. M.; doposiaľ žalobca v žiadnom svojom vyjadrení, či už písomnom alebo ústnom, túto osobu ako svedka neoznačil; z tohto dôvodu ani neviem, k čomu by sa táto osoba mala vyjadrovať; v prípade ak by odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, nevidím žiadny problém v tom, aby bola táto osoba vypočutá, bude však potrebné uviesť k akým skutočnostiam a okolnostiam by mala vypovedať“.

2.4 Repliku žalovaného doručil súd prvej inštancie žalobcovi do vlastných rúk dňa 02.02.2020 (č.l. 119 spisu) na vedomie.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonal odvolací súd žiadne dôkazy a bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4.2 Podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

4.3 Podľa § 391 ods. 1 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

4.4 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.5 Odvolanie žalovaného je dôvodné. V prejednávanej spore sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplataenia žalovanej sumy s príslušenstvom z titulu nevrátenej pôžičky (na základe dvoch zmlúv o pôžičke). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcu na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi a výsluchom žalobcu na pojednávaní dňa 03.10.2019, keď mal preukázané, že žalobca na základe dvoch zmlúv o pôžičke požičal žalovanému spolu sumu 9.810,- €, z ktorých žalovaný vrátil žalobcovi len sumu 1.000,- €; žalovaný v priebehu konania opakovane produkoval skutkové tvrdenie, že žalobca mu v skutočnosti z titulu samotných pôžičiek poskytol nižšiu sumu a súčasne skutkové tvrdenie, že žalobcovi vrátil vyššiu sumu ako tvrdených 1.000,- €, pričom na preukázanie svojho tvrdenia o vrátení pôžičky navrhol vykonať dokazovanie výsluchom svedka (T. M.), ktorým mal byť prítomný pri odovzdávaní peňazí žalobcovi; súd prvej inštancie navrhovaný dôkaz výsluchom svedka nevykonal s odôvodnením, že žalovaný v rozpore s ustanovením § 197 ods. 1 C.s.p. účasť svedka na pojednávaní nezabezpečil; v zmysle súdnej praxe „procesnému právu strany navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, z akých dôvodov tak neurobil; nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi; (1) prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; (2) ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí, resp. nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou; nakoniec (3) tretím je nadbytočnosť dôkazu, t.j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené; ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť“ (porovnaj napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/202/2018 zo dňa 29.10.2019); okrem toho môže súd v zásade odoprieť aj vykonanie dôkazu, ktorý bol získaný v rozpore so zákonom (nezákonný dôkaz); z hľadiska prejednávanej spore je zrejmé, že navrhnutý dôkaz výsluchom svedka, ktorý mal byť podľa tvrdenia žalovaného prítomný pri vrátení požičaných peňazí podľa jednej zo zmlúv o pôžičke žalobcovi, je potenciálne spôsobilý podstatným spôsobom ovplyvniť zistenie rozhodujúcich skutočností podstatných pre rozhodnutie súdu, preto neboli splnené vyššie uvedené podmienky súdnej praxe na jeho odmietnutie; nesúhlas žalobcu s výsluchom svedka, ktorého vypočutie navrhol žalovaný, je bez právneho významu; na druhej strane je zrejmé, že len súd rozhoduje, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná, preto pokiaľ súd strane neoznámí, či navrhnutý dôkaz vykoná, strana nemôže vedieť, či súd pristúpi k vykonaniu dokazovania navrhnutými dôkaznými prostriedkami (osobitný význam nadobudne oznámenie zo strany súdu, ktoré dôkazy vykoná, práve v prípade výsluchu svedka, ktorého prítomnosť je strana podľa § 197 ods. 1 C.s.p. povinná na pojednávaní zabezpečiť); z obsahu spisu (osobitne zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 03.10.2019) odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie si nespĺnil svoju povinnosť podľa § 181 ods. 2 C.s.p. (osobitne súd prvej inštancie stranám neuviedol, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná) a ani iným spôsobom pred pojednávaním (napr. spolu s predvolaním na pojednávanie) neoznámil stranám, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná; z uvedeného je zrejmé, že z dôvodu absencie uvedeného oznámenia nemal žalovaný do skončenia pojednávania dňa 03.10.2019 vedomosť, či súd prvej inštancie ním navrhnutý dôkaz výsluchom svedka vykoná alebo nie; v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého má súd v konaní okrem iného postupovať bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb možno dospieť k záveru, že povinnosť strany podľa § 197 ods. 1 C.s.p. zabezpečiť na pojednávaní prítomnosť

svedka a upovedomiť o tom súd a protistranu, vzniká až po splnení povinnosti súdu podľa § 181 ods. 2 C.s.p., resp. predtým len po osobitnom oznámení, že súd navrhnutý dôkaz výsluchom svedka na pojednávaní vykoná; na rozdiel od dokazovania napr. listinnými dôkazmi, by bolo podľa odvolacieho súdu v rozpore s princípom postupu súdu v konaní bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania sporovej strany (článok 17 základných princípov C.s.p.), keby táto mala vždy na každé pojednávanie zabezpečiť prítomnosť navrhovaného svedka bez toho, aby bolo zrejmé, či na tomto pojednávaní dôjde k vykonaniu tohto dôkazu alebo nie; z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie bezdôvodne odmietol vykonať žalovaným navrhnuté dokazovanie výsluchom svedka (T. M.); uvedený nedostatok v procesnom postupe súdu prvej inštancie nie je (vzhľadom na zásadne opravný charakter odvolacieho konania) účelné napraviť v odvolacom konaní; v dôsledku nesprávneho procesného postupu nevykonala súd prvej inštancie žalovaným navrhovaný dôkaz výsluchom svedka, keď toto dokazovanie nie je účelné vykonať zo strany odvolacieho súdu; na základe uvedeného dospela odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je nevyhnutné zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p.) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.).

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanej spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj v obsahu spisu identifikoval podstatné vyjadrenia strán, s ktorými sa súd prvej inštancie nevysporiadal (predovšetkým vysporiadanie sa s námietkami žalovaného), vzhľadom na zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie však nebolo potrebné a účelné tento nedostatok v odvolacom konaní napraviť (§ 387 ods. 3 C.s.p.).

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalovaný podané odvolanie ťažiskovo odôvodnil nevykonaním navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.), nesprávnymi skutkovými zisteniami na základe vykonaných dôkazov (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Odvolací súd dospela k záveru, že súd prvej inštancie bez právneho dôvodu nevykonala žalovaným navrhnutý dôkaz výsluchom svedka (bod 4.5 odôvodnenia); vzhľadom na nevyhnutnosť doplniť dokazovanie možno súčasne dospieť k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol na základe nesprávnych skutkových zistení, v dôsledku čoho nemôže byť (ako predčasné) správne ani jeho právne posúdenie veci.

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd zrušil aj závislý výrok napadnutého rozsudku o trovách konania (§ 379 písm. a/ C.s.p.). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.).

7.1 Podľa § 391 ods. 3 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

7.2 V ďalšom konaní bude súd prvej inštancie postupovať v súlade s ustanoveniami o prostriedkoch procesného útoku a prostriedkoch procesnej obrany (§ 149 a nasledujúce C.s.p.), resp. v súlade s ustanoveniami o dokazovaní (§ 185 a nasledujúce C.s.p.), keď v tomto smere:

(1) v prvom rade doplní dokazovanie o výsluch svedka (T. M.) navrhnutý žalovaným;

(2) po výzve na žalobcu, na preukázanie ktorých jeho skutkových tvrdení navrhol vo vyjadrení zo dňa 09.12.2019 vykonanie dôkazu výsluchom svedka (Y. Q. M.), zväži vykonanie aj tohto dôkazu;

(3) po doplnení dokazovania sa neopomenie vysporiadať s námietkami žalovaného ohľadne skutočne poskytnutej sumy jednotlivých pôžičiek (rozpor so zmluvami) ako aj so skutočnosťou, že na výdavkovom pokladničnom doklade zo dňa 12.10.2016 nie je uvedené, kto uvedenú sumu 4.560,- € žalovanému vyplatil;

(4) po ustálení skutkového stavu veci v rámci právneho posúdenia zohľadní ustálenú súdnu prax najvyšších súdnych autorít (článok 2 ods. 2 základných princípov Civilného sporového poriadku), podľa ktorej je veriteľ v prípade peňažnej pôžičky (vzhľadom na charakter zmluvy o pôžičke ako reálneho kontraktu) okrem samotného uzavretia zmluvy o pôžičke vždy povinný preukázať aj skutočné odovzdanie peňazí dlžníkovi (porovnaj napríklad rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/293/2008 zo dňa 15.12.2009, sp. zn. 3Cdo/325/2009 zo dňa 30.06.2010, sp. zn. 4Cdo/138/2009 zo dňa 31.01.2011 a sp. zn. 5Cdo/238/2010 zo dňa 21.03.2012 alebo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/78/2010 zo dňa 23.05.2012) s tým, že veriteľa zaťažuje dôkazné bremeno ohľadne preukázania skutočného (reálneho) odovzdania peňazí dlžníkovi aj v prípade, že zmluva o pôžičke obsahuje osobitné dojednanie o plnení (odovzdaní) predmetu pôžičky dlžníkovi (porovnaj napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 303/2011 zo dňa 23.06.2011 alebo sp. zn. IV. ÚS 37/2013 zo dňa 23.01.2013); prípadné dojednanie v zmluve o pôžičke o odovzdaní peňazí dlžníkovi (ako v prípade prejednávaneho sporu) tak toto samé osebe nenahrádza preukázanie skutočného odovzdania peňazí dlžníkovi, pretože až skutočným odovzdaním peňazí dlžníkovi vzniká samotná pôžička;

(5) ďalej vzhľadom na tvrdenie žalovaného o bezhotovostnom poskytnutí časti pôžičky pri rozhodovaní zohľadní závery súdnej praxe, že pre uzavretie zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka sa nevyžaduje písomná forma; táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom; podstatnou náležitosťou obsahu takejto zmluvy je okrem označenia zmluvných strán predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplynúť i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peniaze); keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi; ak k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/328/2012 zo dňa 11.09.2013); k odovzdaniu peňazí podľa zmluvy o pôžičke nemusí dôjsť v rovnakom čase ako bola uzavretá zmluva o pôžičke; vznik pôžičky predpokladá nielen dohodu strán, ale aj skutočné odovzdanie predmetu pôžičky; ku skutočnému odovzdaniu predmetu pôžičky (peňazí) nemusí nutne dôjsť len v dobe uzavretia zmluvy o pôžičke; k odovzdaniu peňazí môže dôjsť aj bezhotovostným prevodom na účet dlžníka a nie je možné ani vylúčiť, aby sa zmluvné strany dohodli, že peniaze, ktoré už boli dlžníkovi odovzdané z iného dôvodu a ktoré je povinný veriteľovi vrátiť budú naďalej (od uzavretia zmluvy o pôžičke) tvoriť predmet pôžičky (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Odo/209/2005 zo dňa 28.03.2007); peniaze je možné dlžníkovi požičať nielen v hotovosti, ale aj formou bezhotovostného platobného styku a to aj na účet tretej osoby, pretože pod pojmom prenechanie peňazí v súlade so zmyslom a účelom pôžičky je potrebné rozumieť umožnenie dlžníkovi disponovať s požičanými peniazmi; nevyžaduje sa fyzické odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi, bolo by preto zbytočným a nedôvodným obmedzením autonómie vôle zmluvných strán nepripustiť určenie bankového účtu tretej osoby ako miesta, kam má byť predmet pôžičky prevedený, ak sa na tom strany zmluvy o pôžičke dohodnú; uskutočnením prevodu je potom splnená podmienka odovzdania (prenechania) predmetu pôžičky dlžníkovi podľa § 657 Občianskeho zákonníka (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo/3790/2008 zo dňa 11.11.2008); v prípade poukázania pôžičky bezhotovostným spôsobom na účet tretej osoby podľa dojednania zmluvných strán v zmluve o pôžičke musí ísť o účet, ku ktorému má dlžník dispozičné oprávnenie (porovnaj rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo/3790/2008 zo dňa 11.11.2008 a sp. zn. 33Cdo/4312/2008 zo dňa 29.09.2010); reálna podstata zmluvy o pôžičke je splnená aj v prípade, keď podľa dohody zmluvných strán v zmluve o pôžičke poukáže veriteľ predmet pôžičky (peniaze) na účet dlžníkovho veriteľa, pričom dlžník sa zaviazal veriteľovi takto poskytnutú pôžičku v dohodnutej dobe splatiť, keď uskutočnením prevodu je tiež splnená podmienka odovzdania (prenechania) predmetu pôžičky dlžníkovi podľa § 657 Občianskeho zákonníka (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/671/2011 zo dňa 29.08.2012); s možnosťou prenechania peňazí ako predmetu pôžičky dlžníkovi bezhotovostným spôsobom sa stotožnila aj slovenská súdna prax (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/55/1998 zo dňa 01.11.1998 uverejnený v časopise Zo súdnej praxe č. 6/1998 pod zn. 65/1998) a s poukazom na niektoré citované súdne rozhodnutia aj komentárová literatúra (pozri Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kolektív: Občiansky zákonník II. § 451 - § 880. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2015, str. 2283; Krajčo, J.: Občiansky zákonník pre prax - komentár; Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP; Tretí diel; vydavateľstvo EUROUNION, 2015, str. 2847; Fekete, I.: Občiansky zákonník 2. Veľký Komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 1968-1969);

(6) svoje rozhodnutie súd prvej inštancie primeraným spôsobom odôvodní.

8. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).